

UTSTÄLLNING S H A N D L I N G

Detaljplan för del av Kattegatt
”Skottarevet”
(detaljplan för vindkraft sydväst Falkenberg hamn)
Falkenbergs kommun

PLAN BESKRIVNING

Upprättad 2007-04-17
Reviderad 2007-10-16

HANDLINGAR

Till detaljplanen hör följande handlingar:

KARTOR:

Grundkarta, skala 1:5000

Plankarta med bestämmelser, skala 1:5000 och 1:20000

TEXT:

Planbeskrivning med bilagor

Genomförandebeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivning, förkortad version

I ÄRENDET FÖRELIGGER ÄVEN FÖLJANDE HANDLINGAR

Miljökonsekvensbeskrivning, upprättad till tillståndsansökan enl Miljöbalken
(inkl alternativredovisning, bilagor med gjorda utredningar mm)

Samrådsredogörelse, daterad 2007-09-26

1. PLANENS SYFTE

Detaljplanen syftar till att möjliggöra byggande av en vindkraftspark inom redovisat område.

2. PLANDATA

2.1 Lägesbestämning

Planområdet är beläget i östra Kattegatt, norr om farleden till Falkenberg.

Närmaste del av föreslagen vindkraftspark är belägen ca 8 km sydväst om Falkenbergs hamn (Lövstaviken). Avståndet från närmast föreslagna verk är 24 km till Träslövsläge, 10 km till Glommen, 10 km till Grimsholmen, 16 km till Steninge och 27 km till Tylön.

Föreslaget planområde ligger i sin helhet innanför territorialgränsen och sålunda inom Falkenbergs kommun.

2.2 Areal

Planområdet utgörs av ett ca 17 kvadratkilometer stort rombformat område med största mått ca 4 x 5 km i var riktning.

2.3 Markägoförhållanden

Planområdet ligger inom sk allmänt vatten. Detta ägs av staten och rådhetsen handhas av kammarkollegiet. Inga fastigheter berörs.

3. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

3.1 Översiktsplan

Föreslagen vindkraftspark redovisas i Delöversiktsplan (DÖP) för Falkenbergs centralort med omgivning (objekt 217), utställningsupplaga 2006. Denna delöversiktsplan förväntas antas av kommunfullmäktige första halvåret 2007.

3.2 Riksintressen

Föreslaget område för vindkraft sammanfaller till största del med av Energimyndigheten utvalda riksintressen för vindkraft, i remissen benämnt område N18. Dessa riksintresseområden för vindkraft till havs identifierades och beslutades 2004-10-25.

Området berörs inte av några övriga utpekade riksintressen enligt Miljöbalkens 3 kapitel men tangerar område med särskilda hushållningsbestämmelser (MB kap 4).

Inga Natura 2000 objekt bedöms påverkas av planförslaget.

3.3 Detaljplan

Kommunstyrelsen i Falkenberg beslöt 1998-04-14 uttala att etablering av vindkraft till havs skall föregås av detaljpaneläggning samt att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att påbörja planarbete i syfte att möjliggöra byggande av en vindkraftspark till havs utanför Skottarevet. Planprogram

utarbetades och detta redovisade och belyste två alternativa lägen. Efter genomförd samrådsremiss godkände kommunstyrelsen 2000-02-08 planprogrammet och gav därmed stadsbyggnadskontoret i uppdrag att fortsätta planarbetet.

3.4 Förordnanden

Förslaget läge för vindkraft berör ej förordnande om strandskydd, då detta endast sträcker sig 100 m ut från kusten.

3.5 Planprogram

Planprogram som belyste byggande av vindkraftverk i havet utanför Skottarevet utarbetades av stadsbyggnadskontoret 1999-09-09 och detta program redovisade och jämförde två lägen -ett inre och ett yttre läge. Till planprogrammet fanns fogat miljökonsekvensbeskrivning med bl a en översiktlig bottenundersökning samt redovisning av buller, visuella effekter mm.

Samråd kring planprogrammet genomfördes hösten 1999 och redovisning av inkomna synpunkter samt minnesanteckningar från offentligt möte finns sammanställda i en samrådsredogörelse, daterad 1999-12-30. Kommunstyrelsen godkände 2000-02-08 planprogrammet och uttalade i samband med detta att vidare planarbete skulle fullföljas i ett yttre läge.

Förslaget att bygga vindkraftpark i havet väster om Skottarevet har varit föremål för ett omfattande utredningsarbete kring vilket det varit stor offentlighet och medialt intresse.

3.6 Miljökonsekvensbeskrivning

Kommunen skall avgöra om en detaljplan kan komma att medföra betydande påverkan på miljön i ett område. Är detta fallet skall en separat miljökonsekvensbeskrivning (mkb) upprättas.

Miljöbalkens förordning angående miljökonsekvensbeskrivningar (mkb), bilaga 1 och 3 anger vissa verksamheter vilka alltid skall anses ha betydande miljöpåverkan och där sålunda särskild mkb skall upprättas. Vindkraftparker med en samlad effekt om minst 1 MW anges i förordningens bilagor. Då det i tillståndsansökan krävs en miljöprövning har kommunen beslutat att det även i planarbetet skall redovisas en mkb

Miljökonsekvensbeskrivning (mkb) har alltså utarbetats för den tillståndsansökan enligt Miljöbalken som har inlämnats till Miljödomstolen. En förkortad variant av denna mkb biläggs planhandlingarna. Den omfattande alternativredovisningen (alternativa lägen och layouter) har lyfts ur den mkb som biläggs planhandlingarna och vidare har ett stort antal bilagor utelämnats. För den intresserade hänvisas till den fullständiga mkb'n som finns att tillgå i ärendet.

Miljökonsekvensbeskrivningen (mkb) finns med i planhandlingarna och syftar till att bredda beslutsunderlaget. Mkb'n belyser huvudsakligen påverkan på naturmiljön, buller, säkerhet mm samt beskriver den

föreslagna parkens inverkan på landskapsbilden. Vidare beskrivs kortfattat effekterna av vindkraft som alternativ energiproduktion.

4. FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRHÅLLANDEN

4.1 Fysiska förhållanden

Planområdet består i sin helhet av ett öppet vattenområde med ett djup mellan 20 och 30 m. Inga öar, bankar eller tydliga grundområden förekommer inom planområdet.

Omedelbart norr om planområdet ligger en avslutad tipp för muddermassor från Falkenbergs hamn.

4.2 Meteorologiska förhållanden

Vattenståndet varierar på grund av tidvatten. Den halvdagliga tidvattenamplituden är ca 10 cm. Större vattenståndsförändringar beror på passage av låg- och högtrycksområden samt på grund av vindar förorsakade av dessa.

Vindarna påverkar även strömförhållanden. Sålunda går oftast ytvatten med vind medan djupare liggande vattenmassor rör sig i motsatt riktning. Området är dessutom i vissa fall utsatt för en nordgående ström (Östersjöns överskott)

Vid senaste vindkarteringen (Energimyndigheten: Uppsala Universitet 2006, Hans Bergström) har beräknats en medelvind om 8,8 m/s på en höjd av 80 m över havsnivå.

4.2 Geologiska förhållanden

Botten i området utgörs av en flack "slätt", jämt lutande mot väster. Ytmaterialet består huvudsakligen av lera med inslag av sand och skal från snäckor och musslor. Leran innehåller mer sand i det norra och östra delarna av området medan botten i västra och södra delarna består mer av finare lera. Område med småsten och grus finns mer begränsat.

Kunskap om bottenbeskaffenhet har dels inhämtats från SGU's maringeologiska karta m fl kända underlag samt via undersökningar gjorda av Marine Monitoring AB, Kristineberg, Fiskebäckskil.

Vidare geotekniska undersökningar avses genomföras i samband med projektering för fundament, kablar mm.

4.3 Fornlämningar

Inga kända fornlämningar förekommer inom området.

Kommunen har begärt besked kring ev behov av arkeologisk utredning i vindkraftsområdet varvid länsstyrelsen 2001-10-04 och 2004-11-10 meddelat att behov ej torde föreligga. RAÄ har vid senare förfrågningar uttalat att viss utredning (förekomst av ev skeppsvrak samt utredning av grundare områden) bör göras och därför har marinarkeologisk utredning

genomförts av Bohusläns Museum m fl 2005, huvudsakligen för del av kabelkorridoren till land. Inga tydliga fynd har därvid påträffats.

På sjökort finns ett vrak markerat inom planområdet med minsta djup 17 m angivet. Vraket utgörs av en sjunken pråm med kran och har närmare lokaliserats och identifierats vid bottenundersökningen samt vid den marinarknologiska utredningen. Exploatören har uttalat att inget vindkraftverk avses placeras inom vrakets närhet.

4.4 Trafikförhållanden

Planområdet ligger som närmast ca 27 km (15 M) öster om nord-sydgående farled i östra Kattegatt (farled öster om Anholt).

Planområdet ligger med sin närmaste del knappt 2000 m (1 M) norr om farleden till Falkenbergs hamn (farledens mitt). Farledens början, utmärkt med en anöringsboj, ligger öster om planområdet. Planområdet har begränsats så att det inte kommer närmare än 250 från Falkenbergs inseglingfyrns vita sektor.

5. FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRINGAR

5.1 Föreslagen vindkraftspark

Planförslaget syftar till att möjliggöra uppförande av en havsbaserad vindkraftspark. Planbestämmelserna anger inget bestämt antal vindkraftverk men reglerar att vindkraftverk skall placeras i raka rader och med inbördes lika avstånd.

I ansökan till Miljödomstolen har en park om knappt 30 verk i storlek ca 4 MW och med ett inbördes avstånd av ca 800 m illustrerats. Den illustrerade parken har en orientering nordost/sydväst, dvs en mittlinje genom parken har bäring 45°/225° (bedömd förhårsande vindriktning°).

Planområdet har utlagts så att det omfattar sökt åtgärd samt dessutom ökats till att gälla ytterligare 250 m åt samtliga håll. På detta sätt kan optimalt läge för parken sökas då vidare bottenundersökningar genomförts. Alternativt kan man, om man väljer mindre verk eller mindre inbördes avstånd mellan verken, utnyttja planområdet för fler verk.

Föreslagna planbestämmelser anger vidare en maximal högsta höjd om 150 m. Syftet med höjdbestämmelsen är att säkerställa att högintensiv hinderbelysning ej fordras.

Inom planområdet får även annan teknisk anläggning för energiproduktion byggas, ex vågkraftverk, transformatorstation, servicebyggnad mm. Sådan anläggning/byggnad skall placeras inom det område som vindkraftverken beskriver i syfte att minska risken för påsegling.

Vindkraftverk får ej förses med reklam eller annan text utöver vad som anges under sjösäkerhet nedan.

5.2 Sjösäkerhet

Föreslagen vindkraftspark kan förväntas påtagligt förbättra orienteringsförutsättningarna för främst fritidsbåtar då den är planerad i omedelbar anslutning till farleden. Utmärkning av parken som helhet samt märken för identifiering av enskilda verk på eller i anslutning till vindkraftsverken kan förväntas. Vidare kan ljussignaler eller fasadbelysning av verk anordnas.

Vindkraftverken kommer att förses med någon form av lejdare, plattform el dylikt för angöring.

Farleden till Falkenbergs hamn kommer eventuellt att förlängas och angöringsbojen därmed flyttas mot sydväst.

Då föreslagen vindkraftspark ligger utanför farleder torde inte parken medföra någon begränsning för sjöfarten. Byggnad av vindkraftsparken bedöms inte innebära någon begränsning för övrig sjötrafik, fritidsbåtar mm. Ankring kan komma att avlysas inom området, liksom trålning, medan fritidsfiske ej bedöms påverkas.

5.3 Övrig påverkan på säkerhet mm

Högre byggnadsverk skall utmärkas med hinderbelysning. Enligt gällande bestämmelser skall byggnadsverk högre än 150 m förses med högintensivt vitt sken. För byggnader lägre än 150 m räcker med rött fast sken med lägre intensitet. Av denna anledning har planbestämmelse som anger maximal höjd 150 m införts. Kan säkerheten för luftfart anordnas på annat sätt än via ovan nämnd hinderbelysning, ex med transponddar, borde högre höjd kunna övervägas.

Försvarsmakten har i yttrande 2007-02-23 till Miljödomstolen uttalat att de man avser pröva effekterna av föreslagen vindkraftspark med en nyutvecklade "prövningsmodell". Försvaret uttalar att de kan acceptera föreslagen vindkraftspark under förutsättning att exploatören förbinder sig att bekosta och installera kompletterande radarstation(-er) i området om det visar sig att parken skulle få negativa konsekvenser på radartäckning i området.

6. **TEKNISK FÖRSÖRJNING**

6.1 Produktion och anslutningskablar

Vindkraftsanläggningen beräknas producera ca 500 GWh per år. Denna mängd motsvarar den totala genomsnittliga elanvändningen inom Falkenbergs kommun. Teoretiskt skulle man kunna säga att Falkenbergs skulle kunna bli "självförsörjande" med lokalt omvandlad el.

Det är oklart vilken teknik för kraftomvandling som avses väljas. Möjligheten finns att anlägga en transformatorstation i eller i anslutning till något av vindkraftsverken. Det är möjligt att en särskild byggnad, på eget fundament, byggs i den nordöstra delen av vindkraftsparken. Till denna kan kablar dras från samtliga vindkraftverk och från densamma kan landkabeln sedan utgå.

Landkabeln planeras dras till innersta nordligaste delen av utfyllnadsområdet vid Lövstaviken, invid Stafsinge strand, och sen förläggas i Sanddynevägen och Industrivägen upp till Falkenbergs mosse där en stor transformatorstation finns. Landkabeln är principiellt redovisas som en illustration på plankartan.

6.2 Tillträde

Tillträde till vindkraftverken placerade till havs sker vanligtvis med båt. För den anledningen finns plattform samt lejdare vid varje vindkraftverk. Driftspersonal gör regelbundna besök för service och underhåll samt måste även snabbt kunna få tillträde vid driftsstörningar.

I vissa lägen har vindkraftverk till havs försetts med anordning för att kunna nås med helikopter. Turbinhuset har då försetts med en helikopterplatta för landsättning av tekniker. Detta har varit fallet vid vindkraftverk placerade i mycket svåra förhållanden med kraftig sjö. Mest troligt bedöms "Skottarevet" få ett sådant läge att samtliga besök skall kunna ske med båt.

7. ADMINISTRATIVA FRÅGOR

7.1 Genomförandetid

Genomförandetiden för denna detaljplan är satt till fem år. Tiden räknas från det datum då beslutet att anta detaljplanen vunnit laga kraft.

8. KONSEKVENSER AV FÖRSLAGET

Byggnad av en stor vindkraftsanläggning utanför Skottarevet innebär att elkraft motsvarande den mängd som används inom kommunen kan omvandlas. Detta innebär lokalt produktion av förnyelsebar el, i princip utan utsläpp av växthusgaser eller produktion av giftigt avfall.

Åtgärden är reversibel, dvs det går att återställa platsen, ta bort vindkraftverk, fundament och kablage, utan att bestående skador föreligger av den drift som bedrivits. På detta sätt skiljer sig vindkraft från varje annan etablerad kraftproduktion.

Byggnad av vindkraftverk påverkar dock människor och den lokala miljön. Vindkraftverk syns, ger ifrån sig visst buller mm. Vidare kan vindkraftparken ändra naturmiljön lokalt på botten, påverka fritt simmande arter, störa fåglar mm samt i övrigt ändra förutsättningarna på platsen.

Stor osäkerhet råder kring hur stor påverkan som kan förväntas och både negativa och positiva effekter kan uppkomma. Frågorna belyses utförligt i den miljökonsekvensbeskrivning (mkb) som finns fogad till miljöprövningsärendet och som även ingår i planärendet. En förkortad version av mkb'n bifogas detta detaljplaneförslag.

Slutligen kan säkerheten påverkas. Dels kan olycksrisken öka vad gäller ex påsegling och dels kan säkerheten öka då orienteringsförmågan förbättras av parken och då verken utgör konstgjorda "öar" för räddning, nödtelefon etc.

9. MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Detaljplanen har utarbetats av arkitekt Johan Risholm (telefon 0346/886238) vid Falkenbergs kommuns stadsbyggnadskontor.

I planarbetet har även deltagit lantmätare Jörgen Högdin (0346/886263) och ekolog Sofia Hedberg Broberg (0346/886232) vilka ansvarar för genomförandebeskrivningen respektive för behandlingen av miljökonsekvensbeskrivningen.

Ansökan om tillstånd enligt Miljöbalken har på uppdrag av Favonius AB utarbetats av konsultföretaget Triventus i Vessigebro (0346/20607). Bland de handlingar som ingår i tillståndsansökan finns den fullständiga miljökonsekvensbeskrivningen.

STADSBYGGNADSKONTORET

Johan Risholm
planarkitekt

BILAGOR

1. Planområdets läge –utdrag ur sjökort 92, skala 1:250 000
2. Planområdets läge –utdrag ur sjökort 924, skala 1:50 000